
Sprawozdanie z działalności Towarzystwa w 2005 r. : Sprawozdanie Sekretarza Generalnego

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 68, 89-94

2005

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

C. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA W 2005 R.

1. SPRAWOZDANIE SEKRETARZA GENERALNEGO

1. Rok 2005 był drugim rokiem kadencji Prezydium i Zarządu wybranych na lata 2004–2005.

Skład Prezydium nie uległ zmianie. Nie uległ zmianie również skład Komisji Rewizyjnej. W składzie Zarządu w Wydziale V funkcję Przewodniczącego od 26 października objął prof. Jerzy Majkowski, pozostali Przewodniczący i Sekretarze pełnią swoje funkcje bez zmian.

Pracami Językowej Komisji Sławistycznej przy Wydziale I kierują w dalszym ciągu prof. Hanna Taborska (przewodnicząca) i dr Ewa Rudnik-Karwatowa (sekretarz), a pracami Komisji Kultury Słowa przy Wydziale I prof. Kwiryna Handke (przewodnicząca) i mgr Marta Sobocińska (sekretarz).

2. W dniu 31 grudnia 2005 roku TNW liczyło 443 członków, w tym jednego członka honorowego, którym jest prof. Zdzisław Mikulski.

Wydział	I	II	III	IV	V	VI	Sekcja Rolnicza	Razem
Członkowie zwyczajni	56	46	52	38	42	49	14	297
– w tym seniorzy	42	33	34	21	25	38	11	204
– w tym nowi	–	–	–	–	–	–	–	–
Członkowie korespondenci	25	18	20	14	25	35	9	146
– w tym seniorzy	4	7	4	3	9	12	5	44
– w tym nowi	10	–	–	1	–	–	–	11
Członkowie honorowi	–	–	1	–	–	–	–	1
Razem	81	64	72	52	67	84	23	443
Członkowie zmarli w 2004	4	2	1	–	2	2	1	12

W ciągu 2005 roku przyjęto

– 11 członków korespondentów

Ponadto powołano:

– 20 członków korespondentów na członków zwyczajnych.

Zmarło 12 członków: prof. Maria Dąmbska (neurolog, członek korespondent Wydziału V); prof. Anatol Gosiewski (ekonomia polityczna, członek, Wydziału VI); prof. Marian Jurkowski (sławista, członek zwyczajny Wydziału I); prof. Jan Kostrzewski (nauki medyczne, członek zwyczajny Wydziału V); prof. Wiesław Kotański (japonista, członek zwyczajny Wydziału I); prof. Tadeusz Nowacki (specjalista mechanizacji rolnictwa, członek zwyczajny Wydziału VI – Sekcja Nauk Rolniczych); prof. Janusz Pelc (historyk literatury polskiej, członek zwyczajny Wydziału I); prof. Tadeusz Rychter (specjalista mechaniki maszyn roboczych i pojazdów, członek zwyczajny Wydziału VI); prof. Andrzej Ryszkiewicz (historyk sztuki nowożytnej, członek zwyczajny Wydziału I); prof. Jacek Stupnicki (specjalista konstrukcji maszyn, członek zwyczajny Wydziału VI); prof. Tadeusz Wasilewski (ekspert w zakresie historii nowożytnej, członek Wydziału II); prof. Maciej Wiewiórowski (chemik, członek zwyczajny Wydziału III).

3. W 2005 roku w TNW odbyły się:

- 2 ogólne zebrania naukowe;
- 1 sesja plenarna
- 17 wydziałowych zebrań naukowych (w tym 4 plenarne sesje naukowe);
- 9 zebrań Komisji Kultury Słowa;
- Ponadto miały miejsce:
 - 1 ogólne zebranie administracyjne;
 - 8 wydziałowych zebrań administracyjnych;
 - 2 zebrania Zarządu;
 - 5 zebrań Prezydium.

3.1. Zebrania ogólne były następujące:

4 maja prof. Jerzy Pomianowski, *Rosja – sposób pożycia*

6 grudnia prof. Władysław Stróżewski, *W poszukiwaniu istoty wartości.*

3.2. Rok 2005 był rokiem Stanisława Staszica. Patronat nad obchodami jubileuszu 250-lecia urodzin Staszica objeli prof. Andrzej Paszewski, Prezes TNW i prof. Andrzej Legocki, Prezes PAN. Do Komitetu Organizacyjnego wszedł m. in. prof. Włodzimierz Zych, członek Prezydium TNW. W ramach obchodów odbyły się liczne imprezy naukowe i popularnonaukowe, podczas których prof. Włodzimierz Zych wygłosił kilka referatów poświęconych Staszicowi. Pojedyncze referaty wygłaszali także inni członkowie TNW.

3.3. TNW organizowało następujące sesje plenarne:

Sesja – Ostatnie Nagrody Nobla w dziedzinie medycyny i chemii: zorganizowana przez Wydział IV Nauk Biologicznych i Wydział V Nauk Medycznych

wykład pt. „Zmysł węchu – kodowanie zapachów” wygłosiła prof. Jolanta Skangiel-Kramska

wykład pt. „Docenianie kontrolowanej, zależnej od ubikwityny proteolitycznej degradacji białek” wygłosiła prof. Barbara Grzelakowska – Sztabert.

Sesja – Człowiek na wysokościach: zorganizowana przez Wydział V
wykład pt. „Człowiek na dużych wysokościach” wygłosił prof. Jan Zieliński

wykład pt. „Problem hipoksji hipoksemicznej w medycynie lotniczej” wygłosili doc. Lucjan Golec i prof. Olaf Truszczyński

wykład pt. „Oddechowe odruchy hipoksemiczne” wygłosił prof. Mieczysław Pokorski

Sesja – Bezpieczeństwo leków: zorganizowana przez Wydział V
wykład prof. Jana Venuleta oraz panel dyskusyjny z udziałem zaproszonych gości z Ministerstwa Zdrowia, Instytutu Zdrowia Publicznego, Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych.

3.4. Problematyka wydziałowych zebrań naukowych była jak zwykle bardzo różnorodna. Na posiedzeniach Wydziału I dominowało literaturoznawstwo (omawiano twórczość pisarską Adama Mickiewicza i pisarzy z kręgu Młodej Polski) i lingwistyka (wykłady dotyczyły m.in. językoznawstwa słowiańskiego oraz językoznawczych problemów migracji). W Wydziale II zajmowano się historią TNW (w szczególności zasługami Bogdana Nawroczyńskiego) i polską symboliką patriotyczną. Na posiedzeniach wydziału IV przedmiotem zainteresowania była problematyka komórek (poruszanie się komórek powstawanie komórek płciowych), kontroli żywności oraz funkcji biosteronu. W Wydziale Vi przedstawiono sylwetkę Adama Kochanowskiego i omawiano problematykę mechatroniki.

3.5. Pod auspicjami TNW oraz PAN odbywały się wykłady otwarte Wszelchnicy PAN i TNW wykłady popularnonaukowe przeznaczone dla szerokiego kręgu słuchaczy, odbywały się w drugi wtorek miesiąca o godz. 17.30 w Sali Lustrzanej Pałacu Staszica. Do wygłaszania wykładów zaproszeni byli znakomici naukowcy i ludzie kultury z wielu ośrodków kraju i zagranicy;

11.01.05 – ks. prof. dr hab. Tomasz Węclawski, „Ukrzyżowany i jego uczniowie. Co się stało?”,

08.02.05 – prof. dr hab. Małgorzata Kossuth, „Mechanizmy plastyczności mózgu”,

- 08.03.05 – prof. dr hab. Jerzy Brzeziński, „Testy inteligencji. Za i przeciw”,
- 12.04.05 – prof. dr hab. Karol Modzelewski, „Wiec i banicja w barbarzyńskich wspólnotach plemiennych”,
- 10.05.05. – prof. dr hab. Stefan Maleszy, „Rośliny GMO – postęp niechciany”,
- 14.06.05. – prof. dr hab. Aleksander Wolszczan, „Od Wielkiego Wybuchu do życia na Ziemi”,
- 11.10.05. – prof. dr hab. Jacek Woźnicki, „Jakie białka, takie zdrowie”,
- 08.11.05. – prof. dr hab. Ewa Bartnik, „Mitochondria w życiu i śmierci komórek”,
- 13.12.05. – prof. dr hab. Tomasz Twardowski, „Biotechnologia i społeczeństwo”.

3.6. Prezes TNW oraz Prezydium w następujący sposób zrealizowali postawione w 2004 roku zadania:

- (a) obchody przypadające na 2005 rok 250-lecia urodzin Stanisława Staszica – zostały przeprowadzone;
- (b) próby nawiązania kontaktów z Prezydentem m. st. Warszawy i z Giełdą Warszawską oraz pozyskania członków wspierających zostały podjęte, ale nie przyniosły rezultatu;
- (c) znaleziono nowych mecenasów i sponsorów działalności statutowej TNW, a mianowicie: Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego i Politechnikę;
- (d) Wydziałom przekazano sugestie, aby wysuwani byli tacy kandydaci na członków TNW, z którymi można by wiązać nadzieję na aktywny udział w życiu naukowym Towarzystwa.

Zarząd TNW – w związku z przeprowadzaniem biblioteki PAN do Gdańska postanowił wystąpić do Władz PAN z wnioskiem o przekazanie księgozbioru TNW, będącego częścią tej biblioteki, w formie darowizny Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego; wniosek został zrealizowany. Prezydium w imieniu TNW zgłosiło pretensje do działki w Konstancinie, będącej według istniejącej dokumentacji własnością TNW, w związku z tym, że PAN wystąpił do sądu o zwrot tej działki na podstawie zasiedzenia. Za jedno z najważniejszych zadań na rok 2006 uznano przygotowania do obchodów 100-lecia TNW. Powołano w tym celu Komitet Organizacyjny (z TNW: prof. Jacek Jadacki, prof. Zdzisław Mikulski i prof. Włodzimierz Zych).

Sposoby realizacji tych celów były głównym przedmiotem posiedzeń zarówno Zarządu, jak i samego Prezydium.

Liczba	Zebrań ogólne	Wydział I	Komisja Kultury Słowa	Wydział II	Wydział III	Wydział IV	Wydział V	Wydział VI	Sekcja Nauk Rolniczych	Razem
zebrań naukowych	2	6	9	2	-	3	-	2	-	24
sesji plenarnych	1	-	-	-	-	1	3	-	-	5
zebrań administracyjnych	1	3	-	1	-	2	1	1	-	9

Prezes TNW był stale zapraszany na posiedzenia Prezydium Polskiej Akademii Nauk. Przedstawiciele Prezydium TNW uczestniczyli także w pracach Rady Naukowej Archiwum PAN oraz Kasy im. Józefa Mianowskiego.

4. TNW opublikowało w 2005 roku 6 książek. Są to:

Barbara Koc, *Zenon Przesmycki – humanista przelomu XIX i XX wieku*;

Maria Trawińska, *Fonetyka wielkopolskich rot sądowych*;

Lucyna Agnieszka Jankowiak, *Słownictwo medyczne Stefana Falimierza. Studium początków polskiej renesansowej terminologii medycznej*, t. 1;

W.J. Burszta, J. Nowak i K. Jakubowski (red.), *Naród, kultura, tożsamość. Polska refleksja nad narodem w kontekście europejskim*.

Jadwiga Romana Bobrowska, *Mikołaj Rej o muzyce ludowej w XVI-wiecznej Polsce*;

Tomasz Nowak, *Tradycje muzyczne społeczności polskiej na Wileńszczyźnie*;

Grażyna Rutkowska, *Księga Metryki Koronnej podkanclerzego Andrzeja Oparowskiego z lat 1479–1483 i 1482–1484*;

LXVII „Rocznik TNW” za rok 2004 pod red. Zdzisława Mikulskiego.

W roku 2005 kontynuowane były prace nad dwiema elektronicznymi bazami danych. Elektroniczna baza danych członków TNW i ich dorobku naukowego dostępna jest na stronie internetowej TNW (www.tnw.waw.pl) i liczy już ok. 2020 jednostek (rekordów). Elektroniczna baza danych światowego językoznawstwa sławistycznego za rok 1998 (opracowywana przez Językową Komisję Sławistyczną liczy ok. 3500 jednostek (rekordów).

TNW zajmowało się w dalszym ciągu rozdziałem stypendiów konferencyjnych dla młodych naukowców, przyznawanych przez Fundusz na rzecz Nauki Polskiej. W 2005 roku:

– rozdysponowano 472 400 zł;

– odbyły się 4 konkursy;

– rozpatrzono 590 wniosków;

– przyznano 159 stypendiów (minimalne stypendium: 600 zł; maksymalne stypendium: 6000 zł).

Najwięcej było kandydatów reprezentujących chemię (69; wniosków rozpatrzonych pozytywnie – 15) i biologię (83; wniosków rozpatrzonych pozytywnie – 12).